

عنوان مقاله:

بررسی حيله ها و ترفندهای قدیمی در سمک عیار

محل انتشار:

فصلنامه جستارهای نوین ادبی، دوره 45، شماره 2 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

یدالله جلالی پندری - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه یزد

رقیه حسینی - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی

خلاصه مقاله:

سمک عیار از داستان های شفاهی قدیم فارسی است که کاتبی به نام فرامرزن خدادین عبدالله الارجانی آن را از تقریرات صدقه بن ابوالقاسم در اواخر قرن ششم هجری به قید کتابت درآورده است. این کتاب به زندگی و کوشش های عیارانی اختصاص دارد که برخلاف تصویری که از عیاران می رود نه در مقابل حکومت، بلکه در کنار حکومت و برای تحقق اهداف حاکمان و پادشاهان کوشش می کرده اند و برای پیشبرد اهداف خود علاوه بر روشهای معمول به حيله هایی متوسل می شده اند که نه تنها در قدیم، بلکه امروز نیز در روشهای جاسوسی و ضد جاسوسی کاربرد دارد. در این مقاله، ضمن استقصای حيله های عیاری، به طبقه بندی آنها اقدام شده و پس از توضیح هر مورد شواهدی نیز از کتابهای دیگر که این حيله ها در آنها روایت شده، آمده است. براساس یافته های این پژوهش، بیشترین بسامد این حيله ها به حيله های جنگی اختصاص دارد که آثاری از آنها در شاهنامه فردوسی و کتاب آداب الحرب و الشجاعة نیز آمده است. در کنار حيله های جنگی باید از حيله های دیگر از قبیل استفاده از داروی بیهوشی، نقب بردن و بوالعجبی کردن یاد کرد. استفاده از حيله های مکتوب از قبیل تقلید خط و یا به تقلب مهر بر کاغذ زدن نیز در سمک عیار دیده می شود.

کلمات کلیدی:

سمک عیار، فرامرزن خدادین عبدالله الارجانی، حيله های عیاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/631179>

